

Fundada el 1976, la Unió de Llauradors i Ramaders – COAG representa prop de 25.000 afiliats i és l'associació agrícola amb més implantació al País Valencià. És present en tots els sectors agrícoles i manté oficines obertes en totes les comarques. El secretari general, Joan Brusca, fa en aquesta entrevista un balanç de la crisi permanent que travessa el camp valencià i ofereix la seua opinió sobre la polèmica al voltant del Pla Hidrològic.

nombre de professionals, en els últims deu anys també s'ha produït una reducció de més d'un 50% de la superfície d'un cultiu tan significatiu com el de les hortalisses. Totes aquestes circumstàncies dibuixen una situació de crisi permanent en el camp valencià. Per tant, les associacions agràries no ens queixem gratuïtament, l'únic que fem és descriure la realitat.

—Quins creu que són els factors que han determinat aquest estat de perma-

“El PP és incapaç de negociar a la UE la política agrària”

Joan Brusca

Secretari general de la Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià

—Si jutgem pels comentaris i anàlisis de les associacions agràries, el camp valencià es troba en una situació de crisi permanent. Tan malament van les coses?

—No es tracta de plorar per plorar perquè, desgraciadament, l'agricultura valenciana afronta una situació de crisi real. Segons les dades oficials, durant els darrers anys el camp valencià ha perdut deu llauradors diaris. D'altra banda, s'ha produït un envelliment dels professionals del sector. Avui, un 55% dels llauradors superen els cinquanta-cinc anys, dada encara més preocupant ja que ens indica que durant la pròxima dècada el nombre de llauradors es reduirà a menys de la meitat dels que hi ha avui. Paral·lelament a la reducció del

ment recessió de l'agricultura al País Valencià?

—Hi ha moltes circumstàncies que afecten negativament el camp valencià, però, de fet, es podrien resumir en una: la manca de rendibilitat. Si la nostra agricultura fóra rendible, la gent jove no se n'aniria i les explotacions agràries, lluny de reduir-se, s'ampliarien. El problema no és que l'agricultura estiga en crisi, els que estan en crisi són els llauradors. Els productes agrícoles es continuen consumint perquè, com és lògic, la gent necessita alimentar-se. El que ha entrat en una clara recessió és el benefici que obté l'agricultor per cultivar aquests productes. En una dècada, el preu d'un tractor o dels adobs s'ha duplicat, mentre que el preu de venda

RAMA GIL

de moltes fruites i hortalisses s'ha quedat estancat o fins i tot s'ha reduït.

— Moltes vegades s'ha dit que el minifundisme és el gran problema estructural del camp valencià. Té el nostre sector agrícola uns problemes massa grans perquè troben solució dins d'unes parcel·les tan menudes?

— El minifundisme és el principal problema estructural del camp valencià. Els diferents governs autonòmics no han plantejat mai aquest problema seriosament, excepte alguns intents

que es van fer en la darrera legislatura del PSOE amb el conseller Josep Lluís Coll. En l'actualitat, el minifundisme, lluny de millorar, cada vegada s'agreuja més, i si no s'aproven mesures, els agricultors valencians no tindrem res a fer, sobretot en una situació de creixent liberalització dels mercats. L'excessiva parcel·lació de les terres va en detriment de la rendibilitat, i les mesures per combatre el problema s'haurien d'haver pres fa anys, i no estar paralitzades per man-

ca de fons econòmics, com ocorre en l'actualitat.

— L'any 2002, la consellera Maria Àngels Ramon-Llin, per combatre el minifundisme, va presentar la llei d'ordenació i modernització d'estructures agràries. Fins a quin punt està donant resultats? No hi ha una resignació del sector davant d'unes mesures que són una mena de "noves solucions de sempre"?

— En el pla que va presentar la consellera, llevat d'aspectes com l'exploració en comú i la gestió en comú, la resta de propostes eren una retòrica declaració d'intencions, sols eren palla. Aquests dos aspectes podrien ser positius per al camp valencià, però no serveixen per a superar el minifundisme. Més aviat són una fórmula per abaratir costos i per millorar la rendibilitat. Però això no té res a veure amb el fons del problema del minifundisme. Les possibles solucions vindrien per incentius de tipus fiscal, i això no s'ha donat. Quant a la gestió i explotació en comú, hi ha hagut sis projectes, i tots estan paralitzats per manca de fons. Moltes vegades els polítics estan acostumats a aprovar lleis que no tenen suport pressupostari, i tota llei que no té suport econòmic és com escriure una carta als reis.

— Un altre dels problemes estructurals que afecta el camp és l'envelliment de la població. Quin creu que és el motiu pel qual els joves no es volen incorporar a l'activitat agrícola i quines serien les possibles solucions?

— La falta d'atractiu i de rendibilitat és el que allunya els joves de l'agricultura. En l'actualitat estem tornant a situacions anteriors pel que fa a desprestigi de l'ofici d'agricultor. Vam travessar una època en què va millorar la consideració de l'agricultor, però ara hem tornat a l'anterior situació de desprestigi social. D'altra banda, l'administració no ha apostat seriosament per mesures d'incorporació dels joves al camp. Les dades oficials són eloqüents: l'any passat no arribaren ni a 500 els joves que s'incorporaren a l'agricultura dins del País Valencià, mentre que a Galícia o a Astúries les xifres se situen al voltant de les 9.000 incorporacions per

Biografia

Joan Brusca i Beltran, nascut a Benicarló (Baix Maestrat) el 1957, és secretari general de la Unió de Llauradors i Ramaders – COAG des del mes de febrer del 2001. Membre de la Unió des dels seus inicis, ha desenvolupat diversos càrrecs en l'organització agrària. Ha estat secretari local de la Unió a Benicarló, localitat en la qual també va ser representant en el consell agrari municipal. Pel que fa a l'àmbit comarcal, va ser secretari d'organització i secretari comarcal de la Unió al Maestrat, al mateix temps que coordinador sindical de la Unió a les comarques de Castelló. És professional de l'agricultura des de fa més de vint anys, i en l'actualitat continua dedicant-se al cultiu d'hortalisses a l'aire lliure amb una explotació agrària de prop de quatre hectàrees (48 fanecades).

any. A més, al voltant dels plans d'incorporació de joves agricultors caldria estudiar quants s'hi han incorporat en total, però també quants en queden. Una incorporació comporta una subvenció, i molts dels joves que van començar de segur que ja ho han abandonat. És una dada a la qual no podem accedir i que seria molt interessant de conèixer. El que és evident és que la manca de rendibilitat ha determinat que molts joves canvien de sector. Per la seua banda, la gent gran té el problema que no pot anar a un altre sector productiu, una de les causes principals de l'envelliment del sector.

—A grans trets, quina seria la seua opinió de la política agrària adoptada per la Generalitat Valenciana durant l'etapa del PP?

—El Govern valencià ha estat una mera gestoria de les mesures adoptades per la Unió Europea, no ha tingut veu pròpia i fa la sensació que no sap ni on és ni cap a on va. El gran problema de l'agricultura valenciana és l'edifici estructural que té; és una situació complexa que requereix molta reflexió i diàleg. El Govern del Partit Popular no ha sabut obrir cap gran debat per a trobar solucions globals, no han estat capaços d'afrontar la situació i no han elaborat una política agrària en clau valenciana.

—Pensa que és possible aplicar una política agrària en clau valenciana dins d'un context com la UE?

—No sols és desitjable sinó que és fonamental tenir una política agrària pròpia que defensi els interessos valencians per aconseguir la supervivència de la nostra agricultura. Històricament, hi ha hagut una falta de sensibilitat i de sintonia amb la UE. Jo crec que Brussel·les mai no ha cregut en l'Europa mediterrània i sempre ha apostat pels cultius de caràcter continental. A Europa mai no s'han posat en qüestió ni els cereals, ni la llet, ni la carn... sempre han estat les fruites i les hortalisses les que s'han fet servir com a moneda de canvi en qualsevol acord amb un país tercer.

Dins d'aquest context, el Ministeri d'Agricultura espanyol ha mostrat

una incapacitat absoluta a la UE per negociar i defensar els nostres interessos. A més, la política erràtica de la Conselleria d'Agricultura tampoc no ha ajudat a fer que la veu del camp valencià s'escolte un poc més lluny.

—Pensa que la substitució de Maria Àngels Ramon Llin per Gema Amor al capdavant de la Conselleria d'Agricultura pot ajudar a canviar les coses?

—Encara que és un poc prompte per a valorar la seua gestió, ja es pot destacar que aquest canvi ha comportat també un canvi en la manera d'actuar. Amb l'arribada de Gema Amor hi ha hagut un canvi d'equip, s'ha passat d'un equip majoritàriament tècnic que treballava des de l'etapa socialista a un equip amb un perfil molt més polític. En principi, aquest canvi alenteix les possibles solucions als problemes. L'arribada de Gema Amor sí que pot canviar les coses, però no necessàriament a millor.

—Davant de la complicada situació que travessa l'agricultura valenciana, ha pogut causar sorpresa dins de les associacions agràries el nomenament d'una consellera tan jove i tan poc vinculada al sector agrícola?

—L'anterior consellera tampoc no tenia cap coneixement del món agrícola, però per la seua forma de ser, Maria Àngels Ramon-Llin va sintonitzar més ràpidament amb el sector. Una consellera no té per què venir del sector agrícola, però el que sí que és exigible és que tinga voluntat de posar-se al dia, d'aprendre i de conèixer els problemes reals del camp. Per aconseguir això és necessari que la consellera estiga rodejada per un bon equip de tècnics que la puguen assessorar.

Per aquest motiu, el que crida l'atenció en l'actual equip conformat per la nova consellera és el perfil tan marcadament polític que tenen els seus directors generals.

—Davant de la preponderància del sector cítricol, la ramaderia sovint s'oblida en les anàlisis de l'economia agrícola del País Valencià. Quin és el pes real d'aquest sector ramader?

—Jo crec que té un pes econòmic i social molt important, amb presència

PABLA GIL

a tot el País Valencià, sobretot a les comarques de Castelló, però en l'actualitat és un sector que també pateix la mateixa manca de rendibilitat de l'agricultura. En aquest sentit cal destacar que la ramaderia ha perdut en els darrers tres anys el 50% del seu valor final. La societat i l'administració haurien de valorar les funcions mediambientals i ecològiques de la ramaderia i del cultiu de secà, una tasca que va en benefici de tots i que l'administració hauria d'incentivar d'alguna manera. Moltes de les explotacions ramaderes del País Valencià es creen ja fa més de trenta anys, en una època en què no hi havia una regulació tan clara i estricta com l'actual. És important que l'administració ajude aquestes explotacions ramaderes a adaptar-se a les noves regulacions europees amb l'objectiu de millorar-ne les condicions i poder rebre ajudes de Brussel·les.

—Enmig de la tempesta, ens pot donar la seua valoració del Pla Hidrològic?

—El País Valencià té un dèficit hídric, nosaltres reclamem 310 hectò-

metres cúbics d'aigua des de ja fa molts anys, quan va nàixer la Unió.

D'aquests recursos, 80 eren per a Castelló, 50 per a València i 180 per a Alacant. El PHN elaborat pel Govern espanyol té moltes mancances i tindran moltes dificultats per poder desenvolupar-lo tal com l'han dissenyat, però, tot i les nostres reserves, estem a favor del PHN perquè l'agricultura valenciana necessita aigua. Un transvasament hauria de ser l'última solució, però estem d'acord amb el PHN si es compleix el seu contingut, que és precisament el que comencem a dubtar, sobretot en el que fa referència a l'ampliació d'usos de l'aigua transvasada.

—Al voltant de "l'ampliació d'usos de l'aigua transvasada", considera que els polítics utilitzen l'agricultura per a legitimar el PHN? Pot ser que siga molt més fàcil justificar el transvasament apel·lant al fet que "els nostres camps tenen set" en lloc que "els nostres camps de golf tenen set".

—Està claríssim que els partits polítics intenten utilitzar els llauradors

en aquest tema. Cal tindre en compte que al preu a què es vol posar l'aigua del transvasament és impossible que siga rendible per als llauradors. És evident que aquesta aigua no està enfocada a l'agricultura, ja que per a nosaltres és impossible arribar al preu que el Ministeri pretén fixar.

Caldria plantejar-se quina serà la destinació final d'aquesta aigua, ja que el que està demostrat és que en els últims deu anys han desaparegut 130.000 hectàrees de terra de cultiu i l'administració ha mostrat una clara voluntat urbanitzadora. Aleshores és necessari plantejar-se cap a on anirà finalment tota l'aigua del transvasament i per què als polítics del Partit Popular no se'ls escolta parlar de la pressió turística, urbanística i industrial per justificar el PHN.

Cal plantejar-se d'on eixirà finalment l'aigua per als més de seixanta camps de golf que s'implantaràn al País Valencià durant els pròxims anys.

Alexandre Carbó